

MEMO Kaderstelling integrale gebiedsontwikkeling Schokland

Aan : Gemeenteraad
Van : College B&W
Datum : januari 2018
Onderwerp : **Kaderstelling integrale gebiedsontwikkeling Schokland**

De gemeenteraad staat voor een besluit over de integrale gebiedsontwikkeling Schokland; het plan Nieuwe Natuur bij Werelderfgoed Schokland en de toekomst van Museum Schokland. Naar aanleiding van het rekenkamerrapport zijn er nog vragen gesteld over de rol van de raad in dit proces.

Daarom sturen wij u deze memo, waarin een verduidelijking is opgenomen over de kaders waarbinnen beide projecten uitgevoerd worden, zoals ook beschreven in de stukken ontwikkelstrategie en risicoanalyse en de businesscase Nieuwe Natuur. Het betreft dan vooral de positie van de gemeenteraad in de uitvoering, de kader stellende rol, beslismomenten en de wijze waarop u geïnformeerd wordt.

1. Kaders uitvoering Nieuwe Natuur

De gemeenteraad heeft in oktober 2017 gevraagd om een risicoanalyse van het project Nieuwe Natuur. Daaropvolgend is een risicoanalyse en ontwikkelingsstrategie opgesteld. De ontwikkelingsstrategie geeft het kader voor de stapsgewijze uitvoering van het project en de beheersing van de risico's. De risicoanalyse & ontwikkelingsstrategie is een belangrijke bouwsteen voor de realisatieovereenkomst tussen provincie Flevoland, gemeente Noordoostpolder en Flevolandschap.

Risicobeheersing

In het project worden risico's beheerst door de uitvoering stapje voor stapje aan te pakken, een risicoreservering, onvoorzien te begroten voor kostenstijgingen, en nadere detaillering van het ontwerp van inrichting van het gebied. Daarnaast zijn individuele beheersmaatregelen opgenomen voor de grootste risico's. Bijvoorbeeld is voor het pachtvrij maken een afspraak gemaakt met het Rijk, waarbij zij ruilgronden ter beschikking stellen. Het budget is taakstellend. Om het project binnen de financiële kaders van de businesscase uit te voeren is de ontwikkelstrategie opgesteld.

Ontwikkelstrategie

De ontwikkelingsstrategie is uitgewerkt op basis van een aantal spelregels. Deze spelregels zijn het toetsingskader voor een uitwerking van fases en projectonderdelen. Met deze spelregels wordt geborgd dat zoveel mogelijk ambitie wordt gerealiseerd met de beschikbare middelen:

1. Balans: Projectexploitatie inclusief beheer moet sluitend blijven
2. Stap-voor-stap realiseren van de ambitie
3. Prioriteit op de topeis: bescherming van de archeologische waarde
4. Inrichting van natuur en watersysteem
5. Risicobeheersing
6. Organisatorische afspraken & risicoverantwoordelijkheid

Rol en taak gemeente

Gemeente Noordoostpolder en Flevo-landschap zijn initiatiefnemers van het project vanuit de UNESCO Siteholdersgroep Schokland en worden hierbij ondersteund door het

Waterschap Zuiderzeeland. De afspraken voor het project Nieuwe Natuur worden vastgelegd in de realisatieovereenkomst tussen provincie en initiatiefnemers. De initiatiefnemers en Waterschap leggen onderlinge afspraken vast in een aparte overeenkomst.

De gemeente Noordoostpolder en het Flevo-landschap zijn als initiatiefnemers verantwoordelijk voor de risicobeheersing van het project op basis van de ontwikkelingsstrategie. Als in de prognoses blijkt dat het project niet meer binnen het taakstellend budget past, zullen de initiatiefnemers keuzes maken voor optimalisatie, fasering of versobering van het project. Indien wordt gekozen voor versobering van de ambitie wordt deze ter beoordeling voorgelegd aan de Siteholdersgroep.

Wanneer wordt gemeenteraad betrokken vanuit kader stellende rol?

Er zijn drie voorwaarden die cruciaal zijn voor de definitieve realisatie van het project:

1. Een rijksbijdrage die de businesscase sluitend maakt;
2. Het kunnen nemen van een peilbesluit door het Waterschap;
3. Instemming van Unesco met de voorgestelde maatregelen.

Als een van deze voorwaarden niet gerealiseerd kan worden, komt het college bij de raad terug met een nieuw voorstel over Schokland.

Als de gemeenteraad positief besluit over het project, en als de rijksbijdrage toegekend wordt, dan start het project definitief. Er zijn daarna meerdere momenten waarop de gemeenteraad besluiten neemt in het proces:

- Besluit tot bestemmingsplanwijziging;
- Besluit 'beschikbaar stellen gemeentelijk deel Zuiderzeelijngelden';
- Als de risico's uit de pas lopen. Op dat moment wordt de raad betrokken om het gemeentelijk standpunt te bepalen. Dit standpunt wordt vervolgens ingebracht in de siteholdersgroep.

Het college staat open voor verdere voorstellen vanuit de raad voor betrokkenheid.

Naast de besluiten is er reguliere informatievoorziening aan de gemeenteraad:

- De raad ontvangt kwartaalrapportages over de voortgang;
- De raad ontvangt updates via de nieuwsbrief;
- Via de jaarrekening en voor- en najaarsrapportage;

2. Kaders uitvoering Werelderfgoedcentrum

Bij het onderhavige raadsvoorstel is een besluit opgenomen tot het opstellen van een definitieve businesscase voor een Werelderfgoedcentrum. Er is nog geen sprake van uitvoering van het project, wel van voorbereiding.

Proces tot definitief raadsvoorstel

Voordat een definitieve businesscase wordt voorgelegd aan de raad, moeten nog meerdere stappen gezet worden. Hieronder worden de stappen kort weergegeven:

- Zettingsonderzoek voor de terp Middelbuurt;
- Locatieonderzoek;
- Herberekening van de pre-businesscase Werelderfgoedcentrum;
- Exacte wijze van dekking van de investering (uitgangspunt is budgetneutraal);
- Opstellen van een programma van eisen;
- Ruimte voor kaderstelling door raad;
- Raadsvoorstel, met ontwerpschetsen, een definitief besluit en een subsidiebesluit over een Werelderfgoedcentrum;
- Procesvoorstel realisatie en risicobeheersing.

Wanneer wordt gemeenteraad betrokken?

Er wordt een apart besluit over de uiteindelijke businesscase voorgelegd aan de raad, waarin de raad kaders stelt. Vooruitlopend daarop zal de commissie SLZ, en de gemeenteraad, ook betrokken worden bij het opstellen van het programma van eisen. Daarbij is eveneens gelegenheid voor het stellen van kaders voor de uitvoering.